

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

XXIII. De Religiosis domibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

DE CAPELLIS MONACHORVM. TITVLVS XXII.

Omnes Ecclesia posita in diocesi subsunt Episcopo, etiam monasteria, & monachorum capella, nisi defendantur privilegio, vel prescriptione. h. d.

Vsq̄ ad eadem omnes basilicæ a per diversa loca constructe in Episcopi, in cuius territorio posite sunt, potestate consistunt, ut si Ecclesia b, ubi monachi habitant, populi curam habeat, cum per monachum plebs regi non debeat, Capellanus ad consilium monachorum ab Episcopo sit instituendus: ita ut consuetudine, aut quouis statuto contrario non obstant, ex solius Episcopi arbitrio, tam ordinatio ejus, quam depositio, & totius vitæ pendeat conversatio. Nec id mirum videri debet, cum e monasteria ipsa, & monachorum disciplina, si nec privilegio, nec legitima prescriptione doceantur exempta, ad eum pertineant Episcopum, in cuius sunt territorio constituta.

DE RELIGIOSIS DOMIBVS. TITVLVS XXIII.

Xenodochia, Orphanotrophia, & loca similia Episcopis subsunt, qui providere debent, ne illorum res dissipentur. h. d.

Xenodochia quoque, Orphanotrophia, Brephotrophia, Nofocomia, Gerontocomia, aliaque similia loca, ad Episcoporum d, in quorum sunt diocesi, sollicitudinem pertinent, per eosdemque ad eas utilitates, quibus constituta sunt, ordinanda ac dirigenda erunt: nec postquam hujusmodi loca ad hospitalitatis usum e, & pauperum provisionem, Pontificis ordinatione deputata fuerint, ad profanos usus converti poterunt: cum ea, que ad certum usum largitione fidelium sunt destinata, ad alium, salva sedis Apostolicæ auctoritate, converti non valeant.

Ordinaria loca pia & religiosa possunt reformare auctoritate Apostolica, si opus sit reformatione, h. d.

Quinimo si talium locorum Rectores exempti sint, si tamen illorum cura postposita, bona & jura ipsorum ab usurpatorum manibus vendicare negligant, aut quoquo modo res illorum collabi sinant, poterunt ordinarii auctoritate Apostolica sibi ex Viennensi concilio præstita, loca ipsa salubriter reformare, & occupata, alienata, deperdita, ut in statum pristinum redigantur, procurare: contraditores que quoscunque per censuram Ecclesiasticam & aliis juris remediis compescere, licet nullum per hoc exemptionibus, seu privilegiis, quò ad alia, præjudicium generari debeat.

Xenodochia, & loca similia non possunt in beneficium conferri, nisi cum casibus, h. d.

Eodem cavetur Concilio g, ut nullus ex hujusmodi locis secularibus clericis in beneficium conferatur, etiam si consuetudine id fuerit alias observatum, nisi in illorum fundatione aliter constitutum fuerit, sive per electionem sit de rectore hujusmodi locis providendum: sed quòd eorum gubernatio viris providis, ac boni testimonii committatur, quos bona prædicta in alios usus convertere, præsumptio verisimilis non existat.

Administratores hospitalium equiparantur tutoribus, h. d.

Vt autem h hi demandatæ sibi curæ diligentius insistant, instar tutorum & curatorum debent juramentum præstare, ac de bonis inventaria conficere: & ordinariis, seu aliis, quibus loca hujusmodi subsunt, vel deputandis ab eis singulis annis de administratione sua

rationem reddere: quòd si secus a quoquam fuerit attentatum, provisio, seu ordinatio minime valebit.

Suprà dicta non habent locum in hospitalibus militarium ordinum, aut religiosorum, h. d.

Prædicta a verò ad hospitalia militarium ordinum, vel aliorum religiosorum minime extenduntur. Hi enim suorum ordinum institutiones & consuetudines observare cogendi erunt.

Hospitalibus circa sacramentorum exhibitionem servanda est antiqua consuetudo, h. d.

Ed b & si qua sint hospitalia, altaria & cœmeteria ab antiquo habentia, & Presbyteros celebrantes & sacramenta Ecclesiastica pauperibus ministrantes, quoad exercenda & ministranda spiritualia prædicta, antiquam consuetudinem Viennense concilium observari voluit.

DE SEPULTVRIS. TITVLVS XXIV.

Cur in Ecclesiis & locis sacris sepultura constituatur.

Tractemus nunc de sepulturis, quæ quidem per fideles, non nisi in sacris & religiosis locis, idè constituantur: quòd minus ibi spiritibus vexantur immundis, & quòd Sanctorum illorum commendatur patrociniiis, quorum nomini Ecclesia, in qua corpora conquiescunt, est consecrata. Accedit e, quòd defunctorum proximi ad sacra loca venientes, sepulturamque conspicientes, suorum recordantur, & pro eis piæ preces fundunt: Unde d mortuorum sepultura, & cœmeteria apud illas Ecclesias, & monasteria ex antiquo disposita esse comperiuntur, in quibus religiosorum conventus sunt constituti, ubi orationes, & missarum solennia, tam pro vivis, quam pro defunctis, frequentius celebrantur.

Vnusquisque habet liberam facultatem sepulturam eligendi, & si quis non eligat, in parochiali Ecclesia, aut majorum sepulchris est sepeliendus, h. d.

Regulariter igitur in parochiali Ecclesia, aut ibi quis sepeliendus erit, ubi majorum e suorum sepulchra constituta reperiuntur: nulli f tamen propterea propriam, si contemptus ablit, negatur eligere sepulturam: quòd usque ad eò obtinet g, ut antiqua dimissa, novam possit quis etiam in loco minus religioso sibi deligere: nec propterea poterit hodie electio talis impugnari, licet antiqua jura super hoc diversa esse videantur.

Uxor non tenetur sequi sepulturam viri, si velit aliam eligere, h. d.

Nec h ulla super hoc inter virum & mulierem facienda est distinctio, quasi uxor capitis sui sequi judicium & sepulturam sit compellenda: sed utrique æqualis erit eligendi facultas, cum hujusmodi electio ad eum statum pertineat, quò mulier à lege viri solvitur.

Si uxor sepulturam non eligat, tenetur sequi sepulturam ultimè viri, si plures habuerit, h. d.

Si tamen ipsa sibi sepulturam non eligat, & plures foret viros habuerit i, cum viro ultimo, cujus domicilium retinet, tumulanda erit.

Filius familiaris licet non possit aliquid relinquere pro anima, si careat castrensibus pecuniis, vel quasi, tamen potest sibi eligere sepulturam, nisi sit impubes: quo casu poterit pater sepelire illum, ubi voluerit, nisi sit consuetudo in contrarium, h. d.

De hio familiaris, an sibi sepulturam eligere valeat, dubitari poterit, & multum interest, an ejus ætas intra pubertatis annos contineatur, an verò pubertatem excesserit: primo enim casu sepulturam eligere non poterit: permittendum k tamen erit patri, si id loci con-

a Can. omnes basilicæ. 10. q. 7. b C. 2. extr. eod. tit. & cap. 1. eod. tit. in 6. c Ca. pen. extr. de relig. domi. & ca. 2. eod. titul. d Ca. de Xenodochiis. extr. eod. tit. e Ca. 2. ad hac. extr. eodem. f Cl. 3. in prim. eod. tit. g Clem. 2. §. ut autem. eod. tit. h D. Clem. 2. §. 1. vers. illi etiam. eo. tit.

a Clem. 2. §. permitt. eod. tit. b Cl. 2. §. si. eod. tit. c Ca. clem. gravia. 13. q. 2. d C. fraternitatem. in prim. extr. eod. tit. e Canon. 1. & c. fraternitatem. extr. eod. tit. f c. in nostra. extr. eo. tit. g Ca. §. 1. eod. tit. in 6. h C. de uxore verò. ext. eo. tit. i C. in quib. §. 1. eo. tit. in 6. k C. de uxore. §. si. extr. eod. tit.

